

Een blik in de spiegel

Een handhaver die alleen maar boetes uitdeelt, is niet meer van deze tijd. Richard van Diepen van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK), adviseur cluster handhaving, benadrukt dat het kat-en-muisspelletje over is. Zo geeft Piet Vessies, handhaver bij het HHNK aan dat hij al een aantal jaren meer de adviserende rol op zich neemt. Mocht het de spuigaten uit lopen, dan moet er uiteraard worden opgetreden. Maar de heren werken graag samen om de kwaliteit van het oppervlaktewater te verbeteren.

Tekst en fotografie: Lilian Braakman

De taak van handhavers is om bedrijven te bezoeken om te controleren of alles op milieugebied volgens de regels gaat. Nu de agrarische activiteiten zijn toegevoegd aan het Activiteitenbesluit, hoort de zorgplicht voor gewasbeschermingsmiddelen daar ook bij. Praktijken die niet door de beugel kunnen, worden beboet. Als het gaat om het verbeteren van de kwaliteit van het oppervlaktewater, werken de handhavers graag samen. Piet Vessies, handhaver bij het HHNK legt uit: "We gaan er open in. Door mee te doen aan het project stellen kwekers zich kwetsbaar op. Daar moeten wij goed mee om gaan. Tijdens het eerste bezoek hanteren wij een checklist hoe kwekers met bepaalde situaties omgaan omtrent uitlektijd of andere zaken zoals de plek van de veldspuit. Door dit te vragen kunnen we, als de resultaten van de metingen bekend zijn, kijken wat er op het bedrijf beter kan. Dit gebeurt samen met de gewasbeschermingsmiddelenadviseur van het betreffende bedrijf."

Collega Richard van Diepen, adviseur cluster handhaving, gaat verder: "Je houdt kwekers eigenlijk een spiegel voor. Er wordt met andere ogen naar het bedrijf gekeken en daardoor wordt de kweker zich bewust van de gang van zaken op zijn bedrijf. Als er tijdens de meting middelen worden gevonden is dat ook om te laten zien dat een middel in het oppervlaktewater terecht komt. Soms is het bedrijfsterrein zo netjes en schoon dat je dat haast niet verwacht. Als blijkt welke middelen er zijn gevonden, wordt er gezocht naar een oplossing." Voor de sector is geen eenduidige oplossing te geven. Vessies: "Deze is bedrijfsspecifiek.

Piet Vessies en Richard van Diepen bij de auto met bemonsteringsapparatuur

Wij kunnen alleen advies geven over wat beter kan, maar de echte oplossing moet vanuit het bedrijf zelf komen."

TOEGANKELIJK

De samenwerking is van belang voor alle deelnemende partijen. Van Diepen geeft aan: "We willen samen dat het water schoon is en dat daardoor ook de gewasbeschermingsmiddelen die kwekers nu gebruiken, toegelaten blijven. Het hele jaar wordt er op een aantal punten metingen verricht. De resultaten daarvan worden op een openbare website gepubliceerd (<http://hnk-water.nl/gbm/>). Als er meer overschrijdingen in het water gevonden worden,

kleurt de plaats op de kaart rood. We doen mee aan het project om het aantal overschrijdingen terug te dringen, om mee te denken en ook om naar buiten toe een goed signaal af te geven."

In het onderzoek is een aantal strategische keuzes gemaakt om de uitslag goed te kunnen vergelijken. Zo zijn er grote, kleine en gemengde bedrijven uit de Noordkop die aan het onderzoek meewerken, maar ook twee zijn afkomstig uit West-Friesland. Deze keuzes zijn gemaakt om te meten of emissie op elk type bedrijf gelijk is en of dit hetzelfde is bij bedrijven uit West-Friesland. Wijzend op het verhaal van de website waarop plaatsen met emissie rood worden aangegeven vertelt Richard: "In gemeenten Zijpe en Hollands Kroon zijn er meer bloembollenbedrijven gevestigd waardoor de kans groter is dat er middelen in het oppervlaktewater worden aangetroffen. Hierdoor kleurt de kaart op deze plaatsen rood, in tegenstelling tot West-Friesland. Daar zitten de kwekers verder van elkaar af. Door deze kwekers mee te nemen in het onderzoek kunnen we zien of de bedrijfsvoering en daardoor de emissie gelijk is en via dezelfde wegen gaat of niet."

BEMONSTEREN

Een andere keuze is het moment van bemonsteren, geeft Vessies aan: "Bij drie bedrijven is een nulmeting verricht, dat wil zeggen voordat er ontsmet was. Bij de andere was het ontsmettingsproces al aan de gang. Dit doen we om te zien of hierin verschillen zitten. Voordat alle metingen plaatsvonden, kregen deelnemers eerst het verzoek om de put voor de eerste meting goed schoon te maken. In het slob dat in de put zit kunnen namelijk restanten van middelen zitten. Door te beginnen met een schone put, wijzen de metingen straks ook uit wat er daadwerkelijk het afgelopen najaar is gevonden."

Beide heren zijn positief over de deelnemers. "Het zijn voorlopers. Ze werken goed mee en willen ook dat het beter wordt. Hierdoor hopen we ook dat de kweker zijn ervaringen doorvertelt aan collega's en hen ook aanmoedigt om emissie te beperken."

Het project 'Schoon erf, schone sloot' onderzoekt emissie op bedrijven. Het doel van dit project is om de emissie te verminderen door kwekers bewust te maken van het probleem en zo het water schoner te krijgen en te houden.